

SGK Genelgesi 2022/19 – 2022 Asgari Ücret Desteği

T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŐKANLIđI Sigorta
Primleri Genel Müdürlüđü Sayı:
E-41481264-207.02-51632908 Konu: Asgari Ücret Desteği
Tarih: 07.09.2022...

SGK Genelgesi 2022/19 – 2022 Asgari Ücret Desteği

Tarih: 8 Eylül 2022

T.C.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŐKANLIđI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüđü

Sayı: E-41481264-207.02-51632908

Konu: Asgari Ücret Desteği

Tarih: 07.09.2022

GENELGE

2022/19

Bilindiđi gibi, 5/7/2022 tarihli ve 31887 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan [7417 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#)'un 64 üncü maddesi ile [5510 sayılı Kanuna](#) geçici 88 inci madde eklenmiştir.

Anılan madde ile

“4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2021 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı 179 Türk Lirası ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2022 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2022 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2022 yılı Temmuz ilâ Aralık ayları/dönemi için günlük 3,33 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır. Ancak (a) bendinde belirtilen prime esas günlük kazanç tutarı [6356 sayılı Kanun](#) hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 358 Türk lirası olarak esas alınır.

Bu madde kapsamında destekten yararlanılacak ayda/dönemde, 2021 yılı Ocak ilâ Aralık ayları/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirim yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında bildirimde bulunulması hâlinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad ve unvan altında ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın

kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi İşsizlik Sigortası Fonu katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan veya sigortalıların prime esas kazançlarını 2022 yılı Temmuz ilâ Aralık ayları/dönemi için Kuruma bildirmediği veya eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinden İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanan tutar, gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve bu işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Ancak, ilgili ayda 2022 yılı Temmuz ilâ Aralık aylarına/dönemine ait aylık brüt asgarî ücretin onda birini geçmeyecek tutarda eksik prime esas kazanç bildirim yapıldığının tespiti durumunda Kurumca yapılacak ihtar üzerine on beş günlük süre içinde söz konusu eksikliği gideren işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaya devam eder.

İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 2022 yılı Temmuz ilâ Aralık aylarına/dönemine ait aylık prim ve hizmet belgelerini veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini yasal süresi içerisinde vermediği, sigorta primlerini yasal süresinde ödemediği, denetim ve kontrole görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığı durumlarının tespiti edilmesi, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması hâllerinde bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendine ilişkin hükümler uygulanmaz. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını [6183 sayılı Kanunun](#) 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler bu tecil ve taksitlendirme devam ettiği sürece anılan fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu maddenin uygulanmasında bu Kanunun ek 14 üncü maddesi hükümleri uygulanmaz.

Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında, bir önceki yılın aynı ayına ilişkin olarak aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verilmemiş olması hâlinde bildirim yapılmış takip eden ilk aya ilişkin aylık prim ve

hizmet belgesindeki veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki bildirimler esas alınır. 2021 yılından önce bu Kanun kapsamına alınmış ancak 2021 yılında sigortalı çalıştırmamış işyerleri hakkında birinci fıkranın (b) bendi hükümleri uygulanır.

Sigortalı ve işveren hisselerine ait sigorta primlerinin Devlet tarafından karşılandığı durumlarda işverenin ödeyeceği sigorta priminin İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanacak tutardan az olması hâlinde sadece sigorta prim borcu kadar mahsup işlemi yapılır.

3213 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesi uyarınca ücretleri asgarî ücretin iki katından az olamayacağı hükme bağlanan “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan sigortalılar için birinci fıkranın uygulanmasında (a) bendi uyarınca belirlenecek günlük kazanç 477 Türk lirası olarak ve 2021 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen prim ödeme gün sayısının yüzde 50’sini geçmemek üzere, 2022 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısı dikkate alınır.

Bu madde hükümleri, **5018 sayılı Kanuna** ekli (I) sayılı cetvelde sayılan kamu idarelerine ait kadro ve pozisyonlarda 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışan sigortalılar için uygulanmaz.

4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkra uyarınca İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden

kesilir.

2022 yılı Temmuz ilâ Aralık aylarına/dönemine ilişkin yasal süresi dışında Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya Hazine ve Maliye Bakanlığına verilecek muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalılar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir.”

Hükümleri getirilmiştir.

Söz konusu hükümlere istinaden Kurumca yürütülecek olan işlemler aşağıda açıklanmıştır.

1- KAPSAMA GİREN İŞVERENLER

5510 sayılı Kanunun geçici 88 inci maddesine göre söz konusu destekten, anılan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran özel sektör işyeri işverenleri ile 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde sayılan kamu idarelerine ait kadro ve pozisyonlarda 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenler hariç olmak üzere diğer kamu işyeri işverenleri yararlanacaktır.

Bu bakımdan, mahiyet kodu (1) ve (3) olarak tescil edilen işyerlerinden 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde sayılan kamu idareleri ile 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde sayılan kamu idareleri niteliğinde olduğu halde mahiyet kodu (2) olarak tescil edilen işyeri işverenleri söz konusu destekten yararlanamayacaklardır.

Diğer taraftan, işverenler asgari ücret desteğinden başvuru şartı aranmaksızın yararlandıklarından, ilgili idarelerin

(işverenlerin), 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan bir kuruluş olmasına karşın asgari ücret desteğinden yararlanmaları halinde;

– 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı listede yer aldıklarına dair ilgili kurumdan alınacak belge ile Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüğüne başvurarak asgari ücret desteğinden yararlandırılmalarının sonlandırılmasını talep etmeleri,

– 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde belirtilen kuruluşlar kapsamında olduklarını beyan ettikleri yazı ile yapılan başvuru gereğince asgari ücret desteği uygulamalarının sonlandırılması,

– Anılan Kanun uygulamasının, işveren talebine gerek kalmadan Kurumumuz tarafından kendiliğinden (otomatik olarak) başlatılmış olması, bu bağlamda, işverene yüklenecek bir kasıt ve kusurdan bahsedilemeyeceği dikkate alındığında, yersiz yararlanıldığı kabul edilebilecek destek tutarlarının gecikme cezasız ve gecikme zamsız tahsil edilmesi,

gerekmektedir.

2- 1/1/2022 TARİHİNDEN ÖNCE TESCİL EDİLMİŞ OLAN İŞYERLERİNE İLİŞKİN İŞ VE İŞLEMLER

2.1- 1/1/2022 tarihinden önce tescil edilmiş olan işyerlerinde kapsama giren sigortalılar

2.1 .1. Uzun vadeli sigorta kollarına (malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası) tabi olan sigortalılar için verilen 1, 4, 5, 6, 13, 14, 20, 24, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 47, 51, 52, 53, 54, 55, 90, 91, 92 nolu belge türlerinden dolayı anılan madde hükümlerinden yararlanılacaktır. Dolayısıyla uzun vadeli sigorta kollarına tabi tutulmayan sigortalılar bakımından söz konusu destekten yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

Buna karşın belge/beyanname verilmemesine rağmen uzun vadeli

sigorta kollarına tabi olan 5510 sayılı Kanununun ek 9 uncu maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki sigortalıları çalıştıran işverenler de anılan destekten yararlanacaktır.

Öte yandan uygulama, işsizlik sigortası primleri hariç yapılacağından, işsizlik sigortasına ait sigortalı ve işveren primleri bu destek kapsamında karşılanmayacaktır.

Örnek 1: 2022 yılı Temmuz ayında;

(1) nolu belge türünden 5 sigortalı,

(2) nolu belge türünden 3 sigortalı,

(13) nolu belge türünden 2 sigortalı,

(23) nolu belge türünden 2 sigortalı,

bildirildiği varsayıldığında, 2022 yılı Temmuz ayında (1) ve (13) nolu belge türlerinden bildirilen sigortalılardan dolayı destekten yararlanılacaktır.

2.2- Destekten Yararlanılacak Prim Ödeme Gün Sayısının Hesaplanması

2021 yılının esas alınacak ilgili ayında yasal süresinde veya yasal süresi dışında verilen veya re'sen düzenlenen asıl, ek belgelerin/beyannamelerin toplamından iptal nitelikteki belgelerdeki/beyannamelerdeki gün sayısı düşülerek toplam prim ödeme gün sayısı hesaplanacaktır. Bu nedenle elde işlem yapmayı gerektirecek rapor, mahkeme kararları vs. varsa işlemlerinin bir an önce yapılması gerekmektedir.

Her durumda özel veya kamu sektörü ayrımı yapılmaksızın 1/3/2022 tarihinden sonra işleme alınacak olan 2021 yılının ilgili ayına ilişkin asıl, ek veya iptal nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerindeki/muhtasar ve prim hizmet beyannamelerindeki (Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 102 nci maddesinde belirtilen ve yasal süresinde verildiği kabul edilen belgelerden/beyannamelerden kaynaklanan asıl veya

ek belgeler dahil) gün sayısı ile prime esas kazanç tutarı dikkate alınmayacaktır.

Örnek 2: 2021 yılı Temmuz ayı için tüm sigorta kollarına tabi olan sigortalılardan dolayı 1 numaralı belge ile bildirilen ve günlük prime esas kazanç tutarı 179 TL nin altında olan 6 sigortalının toplam prim ödeme gün sayısının 150 gün olduğu, ancak 18/3/2022 tarihinde 2021 yılı Temmuz ayında bildirim yapılan 2 sigortalının 15'er gün olarak bildirilmiş olan gün sayılarının 30 güne tamamlanması gerektiğinin tespit edilmiş olması nedeniyle, bu iki sigortalı için yapılacak olan 15'er günlük gün ve kazanç ilavesi toplam prim ödeme gün sayısını 180 güne çıkarmakta ise de bu ek bildirim her halükarda 1/3/2022 tarihinden sonra işleme alınacağından bu işverenin sigorta primi desteğine esas azami gün sayısı yine 150 gün olacaktır.

Örnek 3: 2022/Temmuz ayında destekten yararlanacak işyerinin, 2021/Temmuz ayı için uzun vadeli sigorta kollarını içeren 1 nolu belge türünden;

- 15 sigortalının yasal süresinde asıl ile 450 gün,
- 5 sigortalının yasal süresinde iptal ile 150 gün,
- 3 sigortalının yasal süresinde ek ile 60 gün,
- 6 sigortalının yasal süresinde günlük prime esas kazancı 185 TL üzerinden ek ile 180 gün prim ödeme gün sayısı ile bildirildiği varsayıldığında;

$450-150+60 = 360$ gün prim ödeme gün sayısının hesabında dikkate alınacaktır. 6 sigortalı için bildirilen 180 günün prime esas kazancı 179 TL'nin üzerinde olduğu için destekten yararlanılacak prim ödeme gün sayısı hesabında dikkate alınmayacaktır.

Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim

elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelere veya mahkeme ilamına istinaden, çalıştırdıkları sigortalıları Kuruma bildirmedikleri, prim ödeme gün sayısını ya da prime esas kazanç tutarını eksik bildirildiğinin veya Kuruma bildirilen sigortalıların fiilen çalışmadığının;

– Yapılan kontrol ve denetimler sonucunda tespit edilmesi halinde, tutanak tarihinin,

– Bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden anlaşılması halinde söz konusu yazıların Kuruma intikal tarihinin,

– Mahkeme ilamı ile karar verilmesi halinde, mahkemenin kesinleşmiş karar tarihinin,

yukarıda belirtilen 1/3/2022 tarihinden önce olmasına rağmen aylık prim ve hizmet belgesinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin Kurum tarafından işleme alınma tarihinin 1/3/2022 tarihinden sonra olması halinde prim belgelerindeki gün ve kazançlar dikkate alınmayacaktır.

Örnek 4: 2021 yılı Temmuz ayı için bütün sigorta kollarına tabi olan sigortalılardan dolayı 1 numaralı belge ile bildirilen ve günlük prime esas kazanç tutarı 179 TL nin altında olan 5 sigortalının toplam prim ödeme gün sayısının 120 gün olduğu, ancak 21/1/2022 tarihinde Kurum kayıtlarına giren ve 1/3/2022 tarihinden önce işleme alınan belgede/beyannamede 2021 yılı Temmuz ayında bildirim yapılan 2 sigortalının 15 er gün olarak bildirilmiş olan gün sayılarının 30 güne tamamlanması gerektiğinin anlaşılması nedeniyle yapılacak olan 15 er günlük gün ve kazanç ilavesine ilişkin bilgi/belge 1/3/2022 tarihinden önce işleme alındığından, ek prim hizmet belgesindeki gün sayısı, her bir

sigortalının günlük prime esas kazanç tutarı 179 TL nin altında olması koşuluyla, asgari ücret desteğine esas gün sayısı $120+30=150$ gün olarak hesaplanacaktır. Ek aylık prim ve hizmet belgesi/muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile sigortalının sigorta primine esas kazanç tutarı günlük 179 TL'nin üstüne çıkması halinde asgari ücret desteğine esas hesaplamada bu sigortalıların gün sayısı dikkate alınmayacaktır.

2.2.1. 2021 yılının aynı ayında uzun vadeli sigorta kollarını içeren belge türlerinden bildirilen ve günlük sigorta primine esas kazanç tutarı 179 TL ve altında olan sigortalıların toplam prim ödeme gün sayıları esas alınacaktır. 2021 yılından önce Kanun kapsamına alınmış ancak 2021 yılında sigortalı çalıştırmamış veya 2021 yılının en son bildirim yapılan ayını takip eden aydan 2021 yılı sonuna kadar hiç bildirim yapılmayan işyerleri hakkında Kanunun birinci fıkrasının (b) bendi hükümleri uygulanacağından, bu gibi işyerleri bakımından uygulama bu genelgenin "3- 2022 Yılında Tescil Edilmiş/ Edilecek Olan İşyerlerine İlişkin İş ve İşlemler" bölümündeki usullere göre yürütülecektir.

Öte yandan, 2021 yılının aynı ve müteakip aylarında bildirimde bulunulmamış veya bildirimde bulunulmuş olmasına rağmen;

- (0) gün (0) kazanç bildirilmiş olması halinde,

- Yapılan bildirimlerin uzun vadeli sigorta kollarına ilişkin belge türleri dışında yapılmış olması halinde,

bu ayı takip eden ilk bildirim yapılmış ayın aylık prim ve hizmet belgesindeki/muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki bildirimleri esas alınacaktır. Takip eden ay/aylarda da bildirim yapılmamış olması halinde bildirim yapılmayan dönemler hakkında ilk defa 2022 yılında tescil edilmiş işyeri gibi işlem yapılacaktır.

Örnek 5: 2022 yılı için yararlanılacak olan gün sayısının tespitinde 2021 yılının aynı ayında uzun vadeli sigorta

kollarına tabi sigortalılar için Kuruma verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgesinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin esas alınması gerektiğinden, o işyerinden 2021/Temmuz ve Ağustos aylarında sigortalı çalıştırılmamış ve 2021/Eylül ayında bir sigortalı ve 30 gün olarak bildirim yapılmış olduğu varsayıldığında, değerlendirmeye esas olmak üzere 2021/Eylül ayındaki aylık prim ve hizmet belgesindeki/muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki gün sayısı olan 30 gün 2022/Temmuz ve Ağustos ayları hesaplamasında dikkate alınacaktır.

...

[Tamamı İçin Tıklayınız \(PDF\)](#)

[Tamamı İçin Tıklayınız \(word\)](#)